

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001708

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилюк Борис Анатолійович

2. Borys Gavryliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3803-2441

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Дата захисту: 13-02-2024

Спеціальність за освітою: магістр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
(Монументальний живопис)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 4151

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, 38, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, 38, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.31.31, 18.31.31.13, 18.07.21, 18.07.45, 18.07.51

Тема дисертації:

1. Мураларт у концептуальному діалозі українських митців із соціумом
2. Mural Art in the Conceptual Dialogue of Ukrainian Artists with Society

Реферат:

1. Актуальність. Здійснено комплексний аналіз муралів по великих містах України, виокремлено стилістичні, технологічні, тематичні, художньо-образні особливості. Проведено чітку межу між публічним, авторським, санкціонованим мистецтвом, легалізованим муралартом та провокативними й безрозсудними, анонімними діями, вандалізмом. У дослідженні пропонуються апробовані дефініції, які варто вводити в мистецтвознавчий обіг. Розмежовано поняття «публікарт», «стрітарт», «муралізм», «графіті». У процесі аналізу легалізації мураларту в Україні виявлено впливи глобалізації та мультикультуралізму. Консолідовані зв'язки із Заходом простежено під час війни у муралах, графіті, стрітарт-об'єктах на підтримку України. Метою дослідження є з'ясувати художні особливості мураларту в сучасному урбаністичному просторі України на прикладах робіт провідних митців, виявити основні тематично-ідейні напрями концептуального діалогу урбан-художників у мультикультурних відносинах з соціумом, окреслити тенденції та перспективи розвитку вуличних галерей мистецтва. Методологія. Поставлені завдання та проблематика дослідження продиктували та зумовили низку методів: іконографічний, формально-стилістичний, фактологічно-

описовий, порівняльно-історичний, герменевтичний, семіотичний, діахронічний та інші. Комплексна методика використана для того, щоб повністю розкрити вагоме значення мураларту в Україні, його культурно-історичний і суспільно-політичний контекст. Результати. У дослідженні було комплексно розглянуто мураларт України та його вплив на соціум, проаналізовано художні особливості вуличних стінописів, виявлено тенденції розвитку, популярні художні образи. Проведено ґрунтовну типологізацію, періодизацію, класифікацію українського муралізму, професійних муралів, стрітарт-об'єктів за стилістичними, видовими, технологічними, хронологічними характеристиками. Проаналізовано та проведено чітку хронологію процесу легалізації, становлення, тенденції розвитку мураларту в Україні. Виявлено, що з 2014 – 2015 рр. до поч. 2020-х рр. глобалізований муралізм у вуличному мистецтві України. Обґрунтовано, що за своєю суттю український муралізм служить формою висловлення політичних, соціальних, культурних і протестних виразів (прикладом є повномасштабне вторгнення росії в Україну). Наукова новизна полягає в аналізі публікарту, стрітарту, мураларту – матеріалі, який недостатньо проаналізований у вітчизняній мистецтвознавчій літературі. Відповідно до цього було: детально проаналізовано професійні мурали України; досліджено шлях легалізації мураларту в Україні; проведено типологізацію, класифікацію і періодизацію українського муралізму; здійснено категоризацію широкоформатних настінних композицій відносно фахових характеристик; з'ясовано стилістичні й технологічні особливості мураларту в Україні; сформовано чітку етапність виконання настінної муралістичної композиції; досліджено творчий шлях муралістів, творчих груп, фірм, стрітарт-формацій; розмежовано санкціонований легітимізований мураларт і провокативний анонімний вандалізм; проаналізовано та типологізовано патріотичні мурали присвячені українству у 2022 – 2023-х роках; розглянуто концептуальні й перформативні «3D-мурали»; запропоновано використання неінвазивних технік аналізу настінного живопису для збереження та консервації професійних зразків муралів. Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані для мистецтвознавчих публікацій, видань, енциклопедичних джерел, монографій, пов'язаних із розвитком мистецтва України з кінця 1990-х до початку 2020-х років; стати базою для спецкурсу лекцій у закладах вищої освіти; для формування окремого академічного предмету, кафедри. У межах дисертаційного дослідження створено мурал «Козаки», у Львові (2022 рік). Запропоновано авторські техніки, проаналізовано засоби, матеріали, основи, технології, у межах методів консервації та збереження, які можуть бути застосовані митцями практично. Ключові слова: мураларт, стрітарт, урбаністичне мистецтво, творчість, публікарт, герой, авторська модель, комплексний підхід, образ і сюжет, художній простір твору, синтез, художній експеримент і практика, живопис, сучасне українське мистецтво, архітектура.

2. Research Relevance. A comprehensive analysis of murals in large cities of Ukraine was carried out, stylistic, technological, thematic, and artistic features were singled out. A clear line has been drawn between public, copyrighted, sanctioned art, legalized mural art and provocative and reckless, anonymous actions, vandalism. The research offers proven definitions that should be introduced into art history circulation. The concepts of «public art», «street art», «muralism», «graffiti» are delimited. In the process of analyzing the legalization of mural art in Ukraine, the effects of globalization and multiculturalism were revealed. Consolidated ties with the West were traced during the war in murals, graffiti, and street art objects in support of Ukraine. Purpose. The aim of this research is to delve into the artistic features of mural art within the contemporary urban space of Ukraine, using examples of works by leading artists. It seeks to identify the primary thematic and ideational directions of the conceptual dialogue among urban artists within multicultural relations with society. Additionally, it aims to outline the trends and prospects for the development of street art galleries. Methodology. The tasks and issues of the research prompted and necessitated a range of methods: iconographic, formal-stylistic, factological-descriptive, comparative-historical, hermeneutic, semiotic, diachronic, and others. A comprehensive methodology was employed to fully reveal the significant importance of mural art in Ukraine, its cultural-historical, and socio-political context. Results. The study comprehensively examined the mural art of Ukraine and its impact on society, analyzed the artistic features of street murals, identified development trends, and popular artistic images. A thorough typology, periodization, classification of Ukrainian muralism, professional murals, street art objects

according to stylistic, species, technological, chronological characteristics was carried out. It is substantiated that Ukrainian muralism in its essence serves as a form of expression of political, social, cultural and protest expressions (an example is the full-scale invasion of Russia into Ukraine). Scientific novelty. The scientific novelty lies in the analysis of public art, street art, mural art – material that is insufficiently analyzed in domestic art literature. Alternative urban artist formations are fostering and popularizing sociocultural processes that influence the volatility of conceptual art, which has transcended galleries and museums into the public domain. Urban art is continually evolving and gaining popularity, resulting in an increased number of mural works, with young artists implementing their projects in public spaces. Consequently, this entailed: a detailed analysis of professional murals in Ukraine; an investigation into the legalization of mural art in Ukraine; the typology, classification, and periodization of Ukrainian muralism; categorization of large-format wall compositions based on professional characteristics; clarification of the stylistic and technological peculiarities of mural art in Ukraine; the establishment of a clear stage-by-stage execution of professional wall mural compositions; an examination of the creative paths of muralists, creative groups, firms, and street art formations; a distinction between sanctioned legitimate mural art and provocative anonymous vandalism; an analysis and typology of patriotic murals dedicated to Ukrainian identity in 2022–2023; an exploration of conceptual and performative «3D murals»; and the proposal for using non-invasive techniques for wall painting analysis to preserve and conserve high-art mural specimens. Practical significance. The results of the research can be used for art history publications, editions, encyclopedic sources, monographs related to the development of Ukrainian art from the late 1990s to the early 2020s; to become a base for a special course of lectures in institutions of higher education; for the formation of a separate academic subject, department. The mural «Cossacks» was created as part of the dissertation research in Lviv (2022). The author's techniques are proposed, tools, materials, bases, technologies are analyzed within the limits of conservation and preservation methods that can be applied by artists practically. Keywords: mural art, street art, urban art, creativity, public art, hero, authorial model, holistic approach, image and plot, artistic space of the work, synthesis, artistic experiment and practice, painting, contemporary Ukrainian art, architecture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гаврилюк Б. А. Український мураларт у контексті світового мистецтва. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів. 2018. Вип. № 37. С. 241–254.
- Гаврилюк Б. А. Вплив творчості Блека Ле Рата та Бенксі на мураларт у Львові. Шаблонне графіті. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів. 2019. Вип. № 40. С. 89–94.
- Гаврилюк Б. А. Особливості розвитку мураларту Харкова. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів. 2020. Вип. № 43. С. 89–95.
- Гаврилюк Б. А. Аналіз стінопису та графіті на прикладах робіт «Kickit Art Studio». Вулична галерея мистецтва. Народознавчі зошити. 2020. Вип. № 3 (153). С. 652–659.
- Гаврилюк Б. А. Процес легалізації та розвитку мураларту в Києві. Концептуальна ревіталізація міста. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (Категорія «Б»). Дрогобич. 2022. Вип. № 50. С. 77–83.

- Гаврилюк Б. А. Муралізм Олексія Бордусова «Аес» та Володимира Манжоса «WaOne», «Interesni Kazki». Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (Категорія «Б»). Дрогобич. 2022. Вип. № 49 Т. 1. С. 61–70.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубець Орест Михайлович
2. Orest M. Holubets

Кваліфікація: д. мист., академік, 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2481-7798

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, 38, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр Марина Володимирівна
2. Maryna V. Yur

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3487-1480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лагутенко Ольга Андріївна

2. Ольга А. Лагутенко

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5934-2943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопчук Інна Юхимівна

2. Inna Y. Prokorchuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9353-2169

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимова Олена Олександрівна

2. Olena Yakymova

Кваліфікація: к. мист., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3121-6480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна академія мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071027

Місцезнаходження: вул. Кубійовича, 38, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Береговська Христина Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Береговська Христина Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Бабуніч Юлія Ігорівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна